

ROZDZIAŁ PIERWSZY

Liga Morska i Kolonialna od roku 1930 do 1939

Opracowując historię Żeglarstwa Zbąszyńskiego natrafiłem na unikalny dokument przedstawiający i potwierdzający 75-cio lecie istnienia Żeglarstwa Zbąszyńskiego. Ten dokument to Protokółarz Ligi Morskiej i Kolonialnej dający świadectwo powstania tej organizacji w 1930 roku. Zamierzałem początkowo wykorzystać materiał wynikający z jego treści, lecz wglębiając się w atmosferę tamtych lat uznałem, że należy przedstawić ten dokument w całości. Mając możliwość wykorzystania współczesnych środków przedruku, łatwiej będzie przekazać atmosferę tamtych lat, łatwiej zauważyć skrupulatność i estetykę jego prowadzenia, odczuć spontaniczność zebrań naszych wcześniejszych kolegów klubowych.

Przedstawione rozumienie skłoniło mnie do wydruku Protokółarza w całości zgodnie z oryginałem.

Z kart protokółarza odczuwa się tchnienie polskiego patriotyzmu lat międzywojennych.

Pragnę zwrócić uwagę na zadany trud i niebezpieczeństwo przechowywania dokumentu w latach terroru hitlerowskiego, gdy polskość była surowo tłumiona a nawet opłacana życiem. Dużo wyjaśnia tytułowa strona powojennych poczynąń Klubowych przedstawiająca wcześniejsze losy tego dokumentu. Zagłębiając się w karty historii Ligi Morskiej i Kolonialnej, z początkowego okresu jej powstania, zauważa się wielką wartość, jaką przedstawiała dostępność Polski do morza. Sięgnąłem po pamiątkowy medal mego ojca Jana bity z okazji XV-lecia Odzyskania Dostępu do Morza w 1935 roku, oraz pierwszej podróży zaoceanicznej z Gdyni do Nowego Jorku pierwszego polskiego pasażera " M/S PIŁSUDSKI".

Te dwa przykłady, jeden z zachodniej Polski i drugi z kresów wschodnich, dowodzą wielkiej nadziei, jaką wówczas społeczeństwo polskie przykładło do spraw morza, oraz naszej współczesnej nadziei związanej z gospodarką, czystością wody i ochroną środowiska naturalnego przyjmując postawy jakoby rzecz ta dana nam była na zawsze.

Zbigniew Zimny

85
K. Rogiem
Ku chwale Ojczyzny!

1.
Złotokół

Zebrań organizacyjnego Oddziału Ligi
Warskiej i Rucanej z dnia 7. marca 1930.

Zebrań zajął p. Józef Krupniński -
sekretarz tymczasowego Komitetu Ligi Warskiej
i Rucanej w zastępstwie nieobecnych przewodniczących
względnie p. p. p. p. Komitetu co obecności
10. im. p. p. Krupniński ogłosił obręb
zł. zebrań, zdając równocześnie sprawozdanie
z dotychczasowych prac Komitetu, podtekstując, że
stwierdził w Złotyńskim Oddziale L. M. i R. posta-
nowiłoby niekiedy, Kółko Ogólnego Związku Podopiecznych
Ruc. Ruc. p. w Złotyńskim i po dotychczas napisano
się na listy subskrypcyjne 39 osób w tym 27. im.
Lepiej było pisać i wstąpić do Komitetu, za mis-
sję zwrócić. Co. Dotychczas powstał na pro-
wadniczącego kierującego zebrań p. Krawczyński
Hieronim (zaw. adresem Starji w Złotyńskim) i
Złotyńskiego Krawczyńskiego (względnie sekretarza) jako
sekretarza. Jako kierujący zostali wybrani p.
Krawczyński i sekretarzem w Złotyńskim i p.
Krupniński Józef. Pierwszym przewodniczącym przystąpił
do adopcji Statutu L. M. i R. oraz Krawczyński
Złotyńskiego K. M. i R. w Warszawie, które
stwierdził Kółko Og. Ruc. Podopiecznych Ruc., a odpowiednio
w sprawie pisano w Krawczyńskiego Oddziału
L. M. i R.

W dalszym ciągu obrad przewodniczący oświadczył,
że mimo wyjątków, się zebrań, w
Oddziale L. M. i R. ma się stać, lub też nie.

Jako pierwszy zabrakło głosów p. rektorowi Wojciechowskiemu, który zwrócił się do strażników Oddziału, pod-
kreślając specjalny charakter tej organizacji
i konsekwentnie parostawia do niego Oddziału L. N.
Re. na terytorium terenów, należących do chrześcijańskich
miejscowości, takich do Łowicza, Łochy, Pruszy, i
innych miejscowości na wieś starych.

Przewodniczącemu p. Staszewskiemu wyrazili uznania
dla Kół Og. L. N. Północnej, Półw. i Górnoszlubi-
skiej jako dobrej rady i inicjatywy na polu pracy
dla dobra Ojczyzny, - popierając i całkiem sum-
mując przedmiotowy p. rektor Wojciechowski, po-
zwolenie przystąpić do wyborów paragrafu, którym
zobowiązuje się do wyrażenia się na strażników
Oddziału L. N. Północnej, Półw. i Górnoszlubi-
skiej.

Do Łowicza wybrano przez głosowanie tajne
następujących strażników:

a) Kłopiński Jan	przew.
b) Wojciechowski	bis-przew.
c) Staszewski	sekretarz
d) Krawczyk	zast. sekretarza
e) Kłopiński Andrzej	skarbnik

Winną decyzję:

a) Staszewski Hieronim	I. zast.
b) Kłopiński Franciszek	II. -
c) Kłopiński Andrzej	III. -

Przyjęty skład paragrafu został wybrany zgodnie
z głosami.

Dziękując nam wybrany przez Oddziału
p. Kłopiński składając dane przewodniczącego
strad, paragrafu, i staraniem paragrafu

Lychnis in bar uia iij fang tyngz fassa fang
 labaraw. Hattyon fawanne rorijw Odokiatu
 L. H. R. fassa o jebajogibaw faparcis mitoran
 fanaclu

Wielu z głoszących bierze przerwę p. Hojnickowski
podkreśla konieczność podjęcia jakiegokolwiek
propagandy na teren Łigi. Biedziński. Następnie
a następnie poma uwzględnienie interesów pu-
blicznych, ogólnych i t. p., propagując równo-
cześnie umocnienie poczucia tego celu związków
na terenie Olsztyna, pominąć taborych tej Łigi, nigdy
nie umiarkować, a umocnienie tego związku byłoby
bardzo stosowne propagandą dla powstania nowego
Oddziału Ł. N. i P. Janowski pomyślał propo-
zycję spotkała się z ogólnym uznaniem wsta-
ków, Ławski po rozważeniu sprawy postanowił
wyjechać do umocnienia związku w dniu
23. czerwca 1936. Licząc na współzawodniczą umyś-
lonych związków — mimo spóźniejącego okresu
wiosny i braku funduszy.

Da sein künftiges Verhalten freies p. Kupinski
i. polit. Lebenis gegen seine thymarowy
Kunstel vornehmen Lenzdov.

Spec. *L. banyai* de *F. mura* 1910.

Wojciechowski

Edward
Sawak

44

Po sześciu
latach okupacji
hitlerowskiej

wznowiono działalność organizacyjną
dnia 21 stycznia 1946 r.

Protokółarz niniejszy przechowywał przez cały czas
okupacji p. Franciszek Janowski - były sekretarz Oddzia-
łu Ligi Morskiej i Kolonialnej w Zbąszyniu.

Chybi

Princypy protokularg variera 196 (stodkierici
diesiat) stron. -

Khanyoi, dnia 4. października 1950r.

N. János

Sekretarz

Karol

Do
Oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej

w

DEKLARACJA

Niniejszem proszę o zapisanie mnie w poczet członków
(podać rodzaj)
L. M. K. — Równocześnie zobowiązuję się wpłacać regularnie składkę miesięczną w wysokości zł. 0 gr. 10

Miesięcznik na miesiąc otrzymałem(łam); po otrzymaniu składki proszę wysłać dalsze egzemplarze pod adresem:

Imię i nazwisko

Miejscowość

ul.

Nr. domu m.

Podpis

..... dnia 193 .. r.

ZARZĄD GŁÓWNY
LIGI MORSKIEJ I KOLONIALNEJ
Warszawa, ul. Widok Nr. 10.

*Morze niedość jest kochać –
trzeba umieć niem władać.*

Gustaw Orlicz-Dresser, gen. dyw.

MEDAL PAMIĄTKOWY XV-lecia ODZYSKANIA MORZA

Korwin dn. *15/XI 1935 r.*
W. P. *Jan*
Korwin
zamieszkały w *Korwinie*

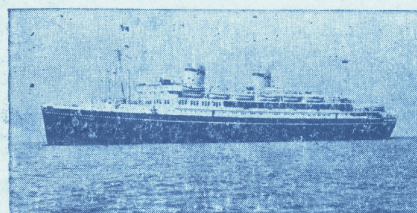
nabył brązowy Medal Pamiątkowy
XV-lecia Odzyskania Dostępu do
Morza, przyczyniając się do zasilenia
Funduszu Akcji Kolonialnej.

Pieczęć

[Signature]
(Podpis osoby uwierzytelniającej)

(Podpis właściciela)

[Signature]
[illegible]

W dniu 15-go września 1935 r.
M/S „Piłsudski” udał się
w pierwszą podróż zaoceaniczną
z Gdyni do Nowego Jorku.

SPIS ZAŁĄCZONYCH DOKUMENTÓW

1. Fragment protokółarza Zebrań Ligi Morskiej i Kolonialnej od 1930 do 1939 r
2. Deklaracja członkowska Ligi Morskiej i Kolonialnej
3. Medal pamiątkowy XV-lecia odzyskania Morza.